

Gloeiende as, getuigen van het geloof

6
juni
2013

Brief van de
Algemeen
Overste

Broeders Maristen

Beste Maristen van Champagnat,

Bij gelegenheid van de feestdag van onze stichter dit jaar, 2013, wil ik aan de gebruikelijke boodschap die op deze dag wordt verstuurd het heuglijke nieuws toevoegen dat de **Broeders Crisanto, Aquilino, Cipriano José en 65 metgezellen** (onder wie twee leken) die tussen 1936 en 1939 in Spanje de marteldood stierven, **binnenkort zalig worden verklaard.**

Paus Franciscus heeft op 10 mei het decreet voor de zaligverklaring van onze broeders in het geloof ondertekend. Onze martelaren zijn onderdeel van een groep van in totaal 524 personen, getuigen van het geloof en martelaren in Spanje in de 20^e eeuw, die op zondag 13 oktober 2013 in Tarragona (Spanje) zalig worden verklaard.

Deze gebeurtenis zal samenvallen met de **afsluiting van het Jaar van het Geloof**, dat Paus Benedictus XVI in oktober 2012 in Rome inluidde, aan het begin van de synode over de Nieuwe Evangelisering. Dat is precies de reden waarom wij als Maristeninstituut extra nadruk willen leggen op deze diepgaande dimensie die onze martelaren inspireerde en hen tot *geloofsgetuigen* maakte.

Het woord martelaar heeft Griekse wortels en betekent in die taal ook vandaag nog *getuige*. Is dat niet precies wat zij waren, al degenen die deel uitmaken van deze gevarieerde groep van 68 martelaren? Hun leeftijd lag tussen 19 en 63 (twee derde van hen was jonger dan 40); ze kwamen uit verschillende regio's (drie uit Frankrijk) en familieomstandigheden, hadden verschillende eigenschappen en vaardigheden, waren broeder of leek. Wat ze met elkaar gemeen hadden, was een diep geloof dat zin gaf aan hun leven en, toen de tijd daarvoor gekomen was, ook aan hun dood.

Ze werden geïnspireerd door Maria en waren volgelingen van Champagnat, en daarmee mogen ze ons ook vandaag, in de vroege 21^e eeuw, beroeren. Het is waar dat de herinnering aan hen een grote afstand in tijd moet overbruggen en dat wij de processen van zalig- en heiligverklaring misschien niet zo goed begrijpen, maar hoe je het ook wendt of keert, zij verrassen ons met een boodschap die geheel actueel is.

Op de volgende pagina's vindt u een lijst met alle namen van degenen die zalig worden verklaard: kloosternaam (in die tijd was het gebruikelijk dat men bij de inkleding een andere naam kreeg), burgernaam, geboorteplaats en leeftijd op het moment dat ze werden omgebracht.

Als Maristeninstituut willen wij extra nadruk leggen op deze diepgaande dimensie die onze martelaren inspireerde en hen tot geloofsgetuigen maakte.

Kloosternaam	Burgernaam	Geboorteplaats	Leeftijd
Br Abdón	<i>Luis Iglesias Bañuelos</i>	Los Valcárceres (Burgos)	41
Br Adrián	<i>Manuel Llop Plana</i>	La Mata de Morella (Castellón)	40
Br Alipio José	<i>Maximiano Drona Leoz</i>	Ustároz (Navarra)	20
Br Anacleto Luis	<i>Emiliano Busto Pérez</i>	Quintanilla de San García (Burgos)	23
Br Andrés José	<i>Francisco Donazar Goñi</i>	Iroz (Navarra)	43
Br Ángel Hipólito	<i>Aniceto Pablos Carvajal</i>	El Burgo Ranero (León)	33
Br Aquilino	<i>Baldomero Baró Riera</i>	Tiurana (Lleida)	33
Br Aureliano	<i>Pedro Ortigosa Oraá</i>	Torralba del Río (Navarra)	42
Br Benedicto Andrés	<i>Enrique Andrés Monfort</i>	Villafranca del Cid (Castellón)	37
Br Benedicto José	<i>Luis Galerón Parte</i>	Yudego (Burgos)	24
Br Benigno José	<i>José Valencia Janices</i>	Artajona (Navarra)	30
Br Berardo José	<i>José Pampliega Santiago</i>	Cañizar de Argaño (Burgos)	24
Br Bruno José	<i>Ángel Ayape Remón</i>	Cáseda (Navarra)	21
Br Camerino	<i>Braulio Álvarez Palacín</i>	Villamedianilla (Burgos)	36
Br Cipriano José	<i>Julián Iglesias Bañuelos</i>	Los Valcárceres (Burgos)	43
Br Colombanus Paul	<i>Henri Oza Motinot</i>	Lyon (Frankrijk)	60
Br Crisanto	<i>Casimiro González García</i>	Torrelaguna (Madrid)	39
Br Domingo Ciriaco	<i>Dionisio Domínguez Martínez</i>	Villoria de Órbigo (León)	25
Br Eduardo María	<i>Francisco Alonso Fontaneda</i>	Valtierra de Albacastro (Burgos)	21
Br Egberto	<i>Leonardo Arce Ruiz</i>	Arcellares del Tozo (Burgos)	29
Br Eloy José	<i>Eloy Rodríguez Gutiérrez</i>	Torrepadre (Burgos)	37
Br Emiliano José	<i>Marcos Leyún Goñi</i>	Sansoáin (Navarra)	39
Br Euquerio	<i>Euquerio Llanillo García</i>	Solanas de Valdelucio (Burgos)	22
Br Evencio	<i>Florencio Pérez Moral</i>	Acedillo (Burgos)	37
Br Fabián	<i>Juan Pastor Marco</i>	Barcelona	60
Br Feliciano	<i>Severino Ruiz Bascónes</i>	Fuencaliente de Lucio (Burgos)	52
Br Felipe Neri	<i>Fermín Zabaleta Armendáriz</i>	Artajona (Navarra)	37
Br Félix Amancio	<i>Amancio Noriega Núñez</i>	Aguilar de Campoo (Palencia)	24
Br Félix Lorenzo	<i>Lorenzo Gutiérrez Rojo</i>	Las Hormazas (Burgos)	30
Br Fernando María	<i>Celedonio Martínez Infante</i>	Acedillo (Burgos)	41
Br Gaspar	<i>Pablo Martínez Esteban</i>	Los Balbases (Burgos)	38
Br Guzmán	<i>Perfecto Becerril Merino</i>	Grijalba (Burgos)	51
Br Herminio Pascual	<i>Saturnino Jaunsarás Zabaleta</i>	Irurzun (Navarra)	24
Br Javier Benito	<i>Jerónimo Alonso Fernández</i>	Villorejo (Burgos)	24
Br Jean-Marie	<i>Félix-Célestin Gombert Olympe</i>	Trets (Frankrijk)	63

Kloosternaam	Burgernaam	Geboorteplaats	Leeftijd
Br Jerónimo	<i>Trifón Tobar Calzada</i>	Susinos (Burgos)	60
Br Jorge Camilo	<i>Vidal García García</i>	Cuadros (León)	20
Br Jorge Luis	<i>Lorenzo Lizasoáin Lizaso</i>	Irañeta (Navarra)	50
Br José Ceferino	<i>Elías Garet Ventejo</i>	Centelles (Barcelona)	31
Br José de Arimatea	<i>Restituto Santiago Allende</i>	Bustillo del Monte (Cantabria)	34
Br José Teófilo	<i>José Mulet Velilla</i>	Mazaleón (Teruel)	19
Br Julián José	<i>Nemesio Cabria Andrés</i>	Susilla (Cantabria)	28
Br Julián Marcelino	<i>Marcelino Rebollar Campo</i>	Tresviso (Cantabria)	22
Br Julio Fermín	<i>Julio Múzquiz Erdozáin</i>	Aldaba (Navarra)	37
Br Justo Pastor	<i>Máximo Aranda Modrego</i>	Gallur (Zaragoza)	29
Br León Argimiro	<i>Argimiro García Sandoval</i>	Calzadilla de los Hermanillos (León)	23
Br Ligorio Pedro	<i>Hilario de Santiago Paredes</i>	Cisneros de Campos (Palencia)	24
Br Luciano	<i>Mauro Álvarez Renedo</i>	Albacastro (Burgos)	44
Br Luis Alfonso	<i>Luis Moreno Aliende</i>	Quintanilla San García (Burgos)	25
Br Luis Damián	<i>Joseph Sobraqués Glory</i>	Bouleternère (Frankrijk)	45
Br Luis Daniel	<i>Juan Viñuela Flecha</i>	Navatejera (León)	26
Br Luis Fermín	<i>Luis Huerta Lara</i>	Torrecilla del Monte (Burgos)	31
Br Marino	<i>Pedro Alonso Ortega</i>	Amaya (Burgos)	35
Br Millán	<i>Esteban Llover Torrent</i>	Les Planes d'Hostoles (Girona)	51
Br Narciso	<i>Baldomero Arribas Arnáiz</i>	Santibáñez de Esgueva (Burgos)	60
Br Néstor Eugenio	<i>Tesifonte Ortega Villamudrio</i>	Arlanzón (Burgos)	25
Br Pablo Daniel	<i>Daniel Altabella Gracia</i>	Aguaviva (Teruel)	28
Br Pedro	<i>Jaime Cortasa Monclús</i>	Millà (Lleida)	54
Br Pedro Jerónimo	<i>José Félix Serret Inglés</i>	Ráfales (Teruel)	32
Br Roque	<i>Abilio Villarreal Abaza</i>	Arazuri (Navarra)	51
Br Severino	<i>Severino Ruiz Hidalgo</i>	Fuencaliente de Lucio (Burgos)	29
Br Teófilo Martín	<i>Martín Erro Ripa</i>	Viscarret (Navarra)	22
Br Teógenes	<i>Pedro Valls Piernau</i>	Vilamacolum (Girona)	51
Br Timoteo José	<i>Julián Lisbona Royo</i>	Torre de las Arcas (Teruel)	45
Br Valente José	<i>Jesús Delgado de la Fuente</i>	Mazuelo de Muñó (Burgos)	42
Br Victorico María	<i>Eugenio Artola Sorolla</i>	Cinctorres (Castellón)	42
	<i>Sr. Julián Aguilar Martín</i>	Berge (Teruel)	24
	<i>Sr. Ramón Emiliano Hortelano Gómez</i>	Cuenca	28

1. Gloeiende as

Als ik een eind ga fietsen in en om Rome, kom ik vaak langs twee kleine gedenkplaatjes voor iemand die lang geleden is gestorven. Ze zijn langs een fietspad buiten de stad aangebracht. Op het ene plaatje staat een foto van een jongeman, waardoor ik me altijd afvraag waaraan hij zou zijn overleden, maar daar krijg ik geen antwoord op.

Op het andere plaatje staan twee mooie verzen:

*Si è spento il sole nei tuoi occhi,
è scesa la notte nel mio cuore.*

Dat wil zeggen:

*In jouw ogen is de zon ondergegaan,
in mijn hart is de nacht gevallen.*

In de twaalf jaar dat ik nu in Rome ben, is het nog nooit voorgekomen dat er op deze plek géén bloemen lagen. Soms zag ik er ook speeltjes, hoogstwaarschijnlijk neergelegd door een kind. Ik zie dit als een ode aan trouwe liefde, die de herinnering aan de geliefde doet voortbestaan, over de strikte grenzen van tijd en ruimte heen. Een liefde die met de wortels verbonden is, om haar identiteit niet te vergeten.

Ik zou naar onze 68 martelaren willen kijken vanuit eenzelfde standpunt als dat van de persoon die, ook vandaag nog, bloemen legt op de plek waar zijn of haar geliefde is gestorven. En ik zou dat willen doen met de sereniteit die ontstaat met het verstrijken van de tijd, met een genegenheid die door dankbaarheid wordt gekenmerkt en met de trots die voortkomt uit de wetenschap dat we bij dezelfde familie horen.

We staan in een prachtige traditie van martelaren die voor ons als de gloeiende as zijn die het licht van het geloof in leven houdt.

We staan in een prachtige traditie van martelaren die voor ons als de gloeiende as zijn die het licht van het geloof in leven houdt. De heilige Thomas More zei, als een van de vele martelaren van de Kerk: *De traditie is niet dat we de as bewaren, maar dat we het vuur brandend houden.* Dit is de taak die ons vandaag toekomt: aan de generaties van morgen een vlam doorgeven die niet van ons is en die wij, op onze beurt, als een geschenk hebben ontvangen.

Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten ook wij de last van de zonde, waarin we steeds weer verstrikt raken, van ons afwerpen en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt. Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof... Laat tot u doordringen hoe hij standhield toen de zondaars zich zo tegen hem verzetten, opdat u niet de moed verliest en het opgeeft. U hebt in uw strijd tegen de zonde uw leven nog niet op het spel gezet. (Hebr. 12)

2. Gloeiende as, getuigen van het geloof

Eerst en vooral moet het Evangelie worden verkondigd door ervan te getuigen.

Neem een christen of een groepje christenen die te midden van hun gemeenschap laten zien dat zij in staat zijn tot begrip en acceptatie, bereid zijn hun leven en bestemming met anderen te delen, solidair zijn met ieders inzet voor alles wat nobel en goed is. Laten we ervan uitgaan dat zij bovendien hun geloof op heel eenvoudige en spontane wijze uitstralen in de vorm van waarden die de gangbare overstijgen en dat zij hoop uitstralen, hoop op iets wat je niet kunt zien en niet zou durven dromen. Door zo, zonder woorden, te getuigen, roepen deze christenen onvermijdelijk vragen op in het hart van wie ziet hoe zij leven: Waarom zijn zij zo? Waarom leven zij zo? Wat of wie is hun bron van inspiratie? Waarom zijn zij bij ons? Zo'n getuigenis alleen al is een stille verkondiging van het Goede Nieuws.

(Paulus VI, Evangelii nuntiandi, 21)

GETUIGEN VAN HET ERVAREN VAN GOD

Gelukkig ben jij die geloofd heeft. Zo begroette Elisabeth Maria toen die haar kwam opzoeken. Deze woorden zijn, zoals Johannes Paulus II het noemt, in zekere zin een sleutel die ons toegang geeft tot het innerlijke leven van Maria (Redemptoris Mater, 19).

Als pelgrim van het geloof bewandelt Maria haar leven lang een weg van licht en schaduw. Dit gaat zelfs zo ver dat zij soms *een bepaalde zwaarte in haar hart voelt, verbonden met een soort "nacht van het geloof", om de woorden van de heilige Johannes van het Kruis te gebruiken, een soort "sluier" waar je doorheen moet om dichterbij de Onzichtbare te komen en in intimiteit met het mysterie te leven.* (Redemptoris Mater, 17)

**Marcellinus
Champagnat was
ook een man van
geloof.**

Constituties, 81

Wij weten dat Marcellinus Champagnat ook een *man van geloof* was (Constituties, 81). Dat wil zeggen dat hij God zodanig had ervaren dat hij zichzelf volledig aan Hem toevertrouwde en dat zijn leven geheel vervuld was van zin en vrede. Te zeggen dat onze stichter een man van geloof was, betekent dat zijn leven zonder dit fundamentele element niet verstaan kan worden.

Maria en Champagnat, getuigen van het ervaren van God, geven ons de sleutel tot de diepste motivaties van onze martelaren. *Deze christenen roepen onvermijdelijk vragen op in het hart van wie ziet hoe zij leven: Waarom zijn zij zo? Waarom leven zij zo? Wat of wie is hun bron van inspiratie? Waarom zijn zij bij ons?* (Evangelii Nuntiandi)

Een oud-leerling die onze broeders kende, zei over hun getuigenis in het algemeen het volgende: *De reden dat zij martelaar werden, is dat zij over buitengewone deugden beschikten. Ik weet dat er ook broeders waren die bij de eerste de beste gelegenheid het religieuze leven verlieten en als leek verder gingen. Maar deze broeders hielden tot het laatste moment stand in hun leven als religieus. Daarom werden ze martelaren.*

*Deze christenen
roepen onvermijdelijk
vragen op in het hart
van wie ziet hoe zij
leven: Waarom zijn zij
zo? Waarom leven zij
zo? Wat of wie is hun
bron van inspiratie?
Waarom zijn zij bij
ons?*

- **Broeder Pablo Daniel** uit de gemeenschap van Mataró, die op 28-jarige leeftijd omkwam, was een enthousiaste jongeman, vroom en dynamisch. Hij had veel invloed op zijn leerlingen op grond van zijn culturele vorming, zijn inzet, zijn pastorale activiteiten en vooral de kwaliteit van zijn leven. De leerlingen zagen in hem iemand die mensen en echte christenen wist te vormen. In de cel op het schip waar hij gevangen werd gehouden, waren nog vijf andere gevangenen. Al snel werd die cel een mini-klooster: elke dag de mis, ochtendoverweging, rozenkrans, avondgebed en meditatie. Ze organiseerden retraites en vierden zelfs de liturgie van de goede week. De priester droeg de mis op, maar het was Broeder Pablo Daniel die voorging in de gebeden en de preek verzorgde. Vanwege zijn sterk gelovige uitstraling en zijn gave om troost en bemoediging te bieden, werd hij "de engel van troost" genoemd. Hij won al gauw het vertrouwen van de gevangenen in andere cellen, die zich door het geloof van de broeder wilden laten raken.

- **Broeder Crisanto** was verantwoordelijk voor 25 jongemannen die zich in het vormingstraject in Les Avellanes bevonden. Vanwege het dreigende gevaar werden de jongens ondergebracht bij gezinnen in het dorpje Tartareu. Crisanto bezocht hen daar en gaf hen bemoediging: *Ik kan me niet scheiden van de jongemannen die mij zijn toevertrouwd.* Toen hij door het plaatselijke revolutionaire comité werd ontboden, verscheen hij daar vol vertrouwen. Tegen de mensen in het dorp zei hij: *Als ze me doden, dan is dat puur en alleen omdat ik religieus ben, Marist, en omdat ik mijn plicht doe. Als het zo moet zijn, dan ben ik gelukkig! Hoe zou ik mijn dierbare kinderen kunnen verlaten! Zolang ik leef, en met Gods hulp en die van Onze Lieve Vrouw, zal ik voor hen zorgen.* Voor de executie sprak hij het vuurpeloton aan: *Uit liefde voor God vraag ik u: doodt mij niet, laat mij voor mijn jongemannen zorgen.* Crisanto werd doodgeschoten en de jongemannen wisten de grens naar Frankrijk te bereiken.

- **Broeder Aquilino** was novicenmeester in Les Avellanes. Met drie andere zieke broeders werd hij naar de binnenplaats van het huis geleid. Hij zei: *Als mens vergeef ik u en als katholiek dank ik u, want u legt in mijn handen de palm van het martelaarschap dat iedere katholiek zich zou wensen.* Daarop zeiden de beulen: *En nu omdraaien!* Aquilino antwoordde: *Nee, van voren!* Ze schoten en de vier broeders zakten ineen.

- Iemand die dicht bij de plek woonde waar **Broeder Jorge Luis**, uit de gemeenschap van Toledo, werd gefusilleerd, zei dat hij hem had horen zeggen dat hij zijn moordenaars uit de grond van zijn hart vergaf en geen rancune jegens hen voelde. Hetzelfde kan worden gezegd van **Broeder Benedicto Andrés**, die voor zijn executie in Albocàsser in Castellón tegen de leden van het vuurpeloton zei: *Als Spanjaard vergeef ik u. Als Marist dank ik u, want u geeft mij de gelegenheid om als martelaar te sterven en zo God eer te bewijzen. Ik hoop dat wij, nu we op deze wereld door onze verschillende overtuigingen geen broeders waren, het in de hemel wel zullen zijn.*

GETUIGEN VAN HET GESCHENK VAN HET GEMEENSCHAPSLEVEN

De gemeenschap is een gave van de Heilige Geest. Wij zijn bij elkaar gekomen zonder dat we elkaar gekozen hebben. Daarom ontvangen we elkaar als een geschenk van de Heer. (Constituties, 63) Veel meer dan dat ze een opgave is, is de christelijke gemeenschap een prachtig geschenk, zoals Dietrich Bonhoeffer ons in herinnering brengt: *Deze genade van gemeenschap, die een alleen levende persoon als een ongelooflijk voorrecht beschouwt, wordt vaak door degenen die haar elke dag ontvangen versmaad en met voeten getreden... Daarom zou iedereen die het gegeven is om deze buitengewone genade van het leven in gemeenschap te ervaren, God met heel zijn hart moeten prijzen en Hem op zijn knieën moeten danken en bekennen dat het een genade is, een unieke genade!*

De tafel van La Valla herinnert ons er ook vandaag aan dat Pater Champagnat van de gemeenschap van zijn eerste volgelingen een echte familie maakte. Samen om Maria heen geschaard, zoals de apostelen, verenigd in de Heilige Geest op de dag van Pinksteren, erkennen wij dat het leven in gemeenschap onze manier is om het geloof te leven.

Het is een geschenk, een taak en de plaats **waar wij de alomvattende liefde, waartoe wij ons hebben verplicht, allereerst in praktijk brengen** (Constituties, 23).

We worden geraakt door het gemeenschapsleven en de onderlinge genegenheid van onze martelaren:

De tafel van La Valla herinnert ons er ook vandaag aan dat Pater Champagnat van de gemeenschap van zijn eerste volgelingen een echte familie maakte.

- Op de eerste plaats valt op hoe vaak broeders van eenzelfde gemeenschap de marteldood stierven, zoals bijvoorbeeld de gemeenschap van het juvenaat in Vic (Barcelona), waar dat met vier broeders tussen 19 en 29 jaar oud gebeurde; of de gemeenschap van Torrelaguna (Madrid), waar drie broeders woonden, en de gemeenschap van Chinchón (Madrid), waar drie broeders en een leek woonden en deze laatste ook voor de marteldood koos. Dan was er de gemeenschap "Academia Nebrija" in Valencia, met vier broeders, van wie de overste van Franse afkomst was, **Broeder Luis Damián**. Toen hem werd geadviseerd zich tot de Franse consul te wenden, antwoordde hij: *En wie bekommert zich dan om mijn broeders?* Er zijn nog meer voorbeelden, zoals de gemeenschap van Toledo of die van Málaga...

- Vandaag de dag, nu wij zo veel waardering hebben voor het internationale karakter van het Instituut, voelen we ons geraakt door de verhalen over de broeders van Franse afkomst die liever het lot van hun medebroeders deelden dan terug te keren naar Frankrijk. **Broeder Jean-Marie** hoorde bij de gemeenschap van Toledo. Toen de Franse consul hem bezocht en zei dat er al onderhandelingen gaande waren om hem uit de gevangenis en het land uit te krijgen, weigerde de broeder pertinent: *Dat nooit! Ik heb met hen geleefd en wil ook met hen sterven*. Twee andere broeders reageerden precies hetzelfde: **Luis Damián**, die hierboven al werd genoemd, en **Colombanus Paul**, die samen met een andere broeder van de gemeenschap van Carrejo (Cantabrië) de marteldood stierf.

- **Broeder Guzmán**, directeur van het college in Málaga, had kunnen vluchten. De Italiaanse consul was een vriend van hem. Toen werd voorgesteld contact met hem op te nemen, antwoordde Broeder Guzmán: *De kapitein op het schip moet de laatste zijn die gered wordt. Zolang er nog één iemand in gevaar is, blijf ik aan het roer.* In de gevangenis zei hij tegen een priester: *Ik had kunnen vluchten, maar ik wilde mijn mannen niet verlaten. Als overste was ik altijd van mening dat ik het lot van de anderen moest delen en Málaga niet zonder hen mocht verlaten.*

GETUIGEN DIE HUN LEVEN GAVEN

Gezien de complexe historische situatie van die tijd is het niet gemakkelijk te achterhalen waarom onze martelaren werden omgebracht. Hun eigen redenen om hun leven zo grootmoedig op te offeren zijn echter wel gemakkelijk te herkennen. Als volgelingen van Jezus, die zei: *Niemand neemt mijn leven, ik geef het zelf.* (Joh. 10, 18), gaven zij hun leven zelf voordat het hen werd ontnomen. Hun dood was slechts het gevolg van een leven dat zij dag na dag op grootmoedige wijze hadden ingezet.

Tot onze bitterste tegenstanders zeggen wij: jullie vermogen om pijn te doen zullen wij evenaren met ons vermogen om pijn te verduren. Fysiek geweld zullen wij beantwoorden met mentale kracht. Wat jullie ons ook aandoen, we blijven van jullie houden. Wij kunnen naar eer en geweten niet leven naar jullie onrechtvaardige wetten, maar reken er maar op dat wij jullie zullen afmatten met ons vermogen om pijn te verduren. Er komt een dag dat wij de vrijheid winnen, maar niet alleen voor onszelf... Onze overwinning zal een dubbele overwinning zijn. (Martin Luther King)

- Een medegevangene van de broeders van Torrelaguna heeft ons de volgende informatie nagelaten: *De broeders wisten dat hen de marteldood wachtte. Zij aanvaardden die beproeving, maar niet met een lichtvaardig optimisme of steriel pessimisme, maar met grote standvastigheid. Het was eerder een heilig realisme dat hen ertoe leidde de marteldood te accepteren. Hun moed was onwankelbaar. Zo zag ik hen hun dood tegemoet gaan.*

- **Broeder Aquilino** schreef aan zijn zus: *Over ons hoeft je je geen zorgen te maken. We horen voortdurend dreigementen en beledigingen tegen religieuzen, kerken en kloosters, maar vergeet niet dat we in Gods handen zijn en volledig op Hem vertrouwen. Hij is het die ons heeft geroepen en samengebracht. Hij is het die ons beschermt.*

- Vanwege het gewelddadige klimaat waren er broeders die het religieuze leven verlieten. **Broeder Herminio Pascual**, 24 jaar oud, twijfelde over het volgen van zijn roeping. Onder leiding en begeleiding van **Broeder Felipe Neri** werd hij in zijn gave aan de Heer gesterkt. Een man in Chinchón vond een veilige schuilplaats voor hem, maar hij wilde liever bij de broeders blijven en hun lot delen. Hij werd samen met hen gefusilleerd.

- Over **Broeder Benedicto Andrés**, die in militaire dienst was, ging het gerucht dat hij de orde had verlaten. Broeder Jerónimo Emiliano schreef hem een strenge brief, waarop Benedicto antwoordde: *Vanuit menselijk oogpunt zou ik vele redenen hebben om alles achter te laten, maar ik dank God dat dat idee nog niet in me is opgekomen. Ik vergeet niet dat ik verbintenissen ben aangegaan. Zegt u dus tegen iedereen die het interesseert dat Broeder Benedicto nog altijd Broeder Benedicto is.*

- Bij **Broeder Pablo Daniel** van de gemeenschap in Mataró (Barcelona) benadrukken getuigen veelal zijn moed en lef. Tegenover andere gevangenen gaf hij meteen aan dat hij religieus was, ook tegenover de militie en rechters. Een van de rechters was onder de indruk van zijn intelligentie en bood aan scholing tot advocaat voor hem te betalen, maar Broeder Pablo was stevig verankerd in zijn roeping als Marist. Een getuige verklaarde: *Hij was vooral een zaaier van christelijke hoop.*

3. Gloed en as

Bij het lezen van de getuigenissen van onze broeders-martelaren vraagt u zich misschien af wat u in hun plaats gedaan zou hebben. Monsignore Tonino Bello zei daar, ironisch, het volgende over: *Als christen zijn een misdaad was en ik als aangeklaagde wegens deze misdaad voor het gerecht moest verschijnen, dan zou ik worden vrijgesproken op grond van gebrek aan bewijs.*

Hoe velen van ons zouden deze krasse uitspraak niet onderschrijven! Misschien omdat we onderdeel zijn van de *slapende Kerk*, een omschrijving die ik laatst in een tijdschrift tegenkwam en die doelde op de christenen die hun geloof alleen oppervlakkig beleven of verwaarlozen. Het bloed van de martelaren mag ons geweten op de proef stellen: Wat heb ik met het geschenk van het geloof gedaan? Wat zeggen mijn daden?

Overal ter wereld voelen mensen de noodzaak om de Kerk te vernieuwen door terug te keren naar de essentie van het Evangelie. Kardinaal Martini wist dit verlangen schitterend en met een zekere frustratie te verwoorden in een interview dat hij kort voor zijn dood gaf: *Karl Rahner gebruikte het beeld van het smeulende vuur dat onder de as verborgen ligt. Ik zie in de Kerk van vandaag zoveel as die het smeulende vuur bedekt dat ik vaak word overspoeld door een gevoel van machteloosheid.*

De komst van Paus Franciscus was als een frisse wind in deze sfeer van machteloosheid en frustratie. Velen hebben het gevoel dat een nieuwe lente in de Kerk mogelijk is, net zoals in de tijd van het Tweede Vaticaanse Concilie. Inderdaad doet de naam die de nieuwe paus heeft gekozen denken aan de ervaring van San Damiano: *Franciscus, ga op weg en bouw mijn halfvervallen Kerk weer op.*

Marcellinus Champagnat brandde van datzelfde verlangen om de Kerk te vernieuwen, geïnspireerd door Maria. En hij verplichtte zich daartoe, samen met zijn Maristen-vrienden, toen hij zijn handtekening onder de gelofte van Fourvière zette, aan de voet van de zwarte Madonna.

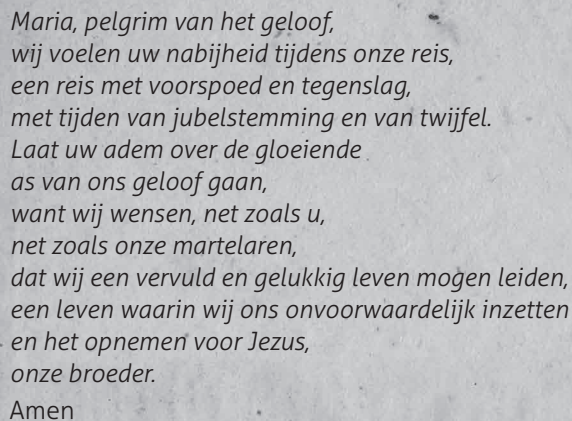
Als erfgenamen van Champagnat zijn wij uitgenodigd om geheel en al deel te nemen aan die beweging van persoonlijke en institutionele vernieuwing, om de

Als erfgenamen van Champagnat zijn wij uitgenodigd om geheel en al deel te nemen aan die beweging van persoonlijke en institutionele vernieuwing, om de as weg te vegen die het smeulende vuur dreigt te doven en verhindert dat het warmte verspreidt en groeit.

as weg te vegen die het smeulende vuur dreigt te doven en verhindert dat het warmte verspreidt en groeit. Moge onze kennismaking met het leven van deze geloofsgetuigen ons helpen **het smeulende vuur van dit geloof, dat wij met onze doop hebben gekregen, aan te wakkeren en weer tot leven te brengen.**

Onze martelaren betaalden een hoge prijs voor het trouw blijven aan de verbintenis die ze waren aangegaan. Ze stimuleren ons om *ons leven in te zetten en getuigen van het ervaren van God te zijn* en van het prachtige *geschenk van het gemeenschapsleven*. Nederig en onopvallend leveren wij een bijdrage aan het vormen van deze Kerk met een Mariaal gezicht, waarvan wij dromen.

Moge ieder van ons, zoals Mgr Tonino Bello, kunnen zeggen: *Bid voor mij, vraag dat er, als christen zijn echt een misdaad was, zoveel bewijs bij mij te vinden mocht zijn dat geen advocaat mij zou kunnen verdedigen. Dan zou ik voor de rechter verschijnen als aangeklaagde die schuld heeft bekend aan het volgen van Christus, met de verzwarende omstandigheden dat ik een groot risico vorm om terug te vallen in dat gedrag. En zo zou ik de gewenste straf krijgen. Dood. Of eerder: het leven!*

*Maria, pelgrim van het geloof,
wij voelen uw nabijheid tijdens onze reis,
een reis met voorspoed en tegenslag,
met tijden van jubelstemming en van twijfel.
Laat uw adem over de gloeiende
as van ons geloof gaan,
want wij wensen, net zoals u,
net zoals onze martelaren,
dat wij een vervuld en gelukkig leven mogen leiden,
een leven waarin wij ons onvoorwaardelijk inzetten
en het opnemen voor Jezus,
onze broeder.
Amen*

Op dit feest van de heilige Marcellinus horen wij, door onze 68 martelaren te gedenken, in ons hart de vragen weerklinken die zij ons stellen door hun leven: *Wat heb je met het geschenk van het geloof gedaan? Wat zeggen jouw daden?*

Met een broederlijke groet,

